

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

17 03 20 25

м. Київ

№ 464

Про затвердження Програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності 272 Авіаційний транспорт на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти

Відповідно до абзацу другого частини першої та частини другої статті 45 Закону України «Про вищу освіту», пунктів 11, 12 Порядку атестації здобувачів ступеня фахової передвищої освіти та ступенів вищої освіти на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях у формі єдиного державного кваліфікаційного іспиту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 19 травня 2021 року № 497 (зі змінами), підпункту 5 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), та ураховуючи пропозиції робочої групи з питань методичного, організаційного та аналітичного забезпечення єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю 272 Авіаційний транспорт,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Програму єдиного державного кваліфікаційного іспиту зі спеціальності 272 Авіаційний транспорт на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, що додається.

2. Директорату вищої освіти та освіти дорослих (Шаров Олег) забезпечити розміщення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Винницького Михайла.

Міністр

Оксен ЛІСОВИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства освіти і
науки України
17.03.2025 № 464

ПРОГРАМА
ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ ЗІ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 272 АВІАЦІЙНИЙ ТРАНСПОРТ НА ПЕРШОМУ
(БАКАЛАВРСЬКОМУ) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ВСТУП

Єдиний державний кваліфікаційний іспит (далі – ЄДКІ) є обов’язковим компонентом атестації здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти зі спеціальності 272 Авіаційний транспорт.

Метою ЄДКІ є оцінювання готовності випускника закладу вищої освіти самостійно розв’язувати спеціалізовані задачі та проблеми у сфері авіаційного транспорту шляхом встановлення відповідності досягнутих здобувачем вищої освіти результатів навчання вимогам стандарту вищої освіти зі спеціальності 272 Авіаційний транспорт галузі знань 27 Транспорт для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.11.2020 № 1436.

Для успішного складання ЄДКІ майбутній фахівець із авіаційного транспорту має здобути компетентності, які формуються під час вивчення комплексу обов’язкових та вибіркових освітніх компонент упродовж всього терміну здобуття освіти.

Програма ЄДКІ містить розділи щодо основ конструкції літака, основ аеродинаміки, основ динаміки польоту літака, аеродромів, людського чинника, основ технічного обслуговування літака.

ЄДКІ проводять за такими принципами: академічна доброчесність; об’єктивність; прозорість і публічність; нетерпимість до корупційних та пов’язаних з корупцією діянь.

ЄДКІ проводять у формі зовнішнього незалежного оцінювання відповідно до програми ЄДКІ. Завдання ЄДКІ розробляють відповідно до програми ЄДКІ.

КОГНІТИВНІ РІВНІ:

Рівень А. «Знання»

Рівень В. «Розуміння»

Рівень С. «Застосування»

Рівень D. «Аналіз»

**УЗАГАЛЬНЕНА СТРУКТУРА
ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 272 АВІАЦІЙНИЙ ТРАНСПОРТ
НА ПЕРШОМУ (БАКАЛАВРСЬКОМУ) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Код	Найменування розділу/ підрозділу	Питома вага, %
1.	Основи конструкції літака	15-25
1.1.	Класифікація літаків	4-6
1.2.	Конструкція літака	4-6
1.3.	Основні функціональні системи літака	4-6
1.4.	Основи конструкції силових установок літаків	4-6
2.	Основи аеродинаміки	15-25
2.1.	Основні закони аеродинаміки	5-7
2.2.	Аеродинаміка крила	7-9
2.3.	Аеродинаміка великих швидкостей	5-7
3.	Основи динаміки польоту літака	13-17
3.1.	Сталий рух літака	6-8
3.2.	Несталий рух літака	4-6
3.3.	Дальність і тривалість польоту	2,5-3,5
4.	Аеродроми	13-17
4.1.	Призначення та класифікація аеродромів	2,5-3,5
4.2.	Маркування аеродрому зі штучним покриттям	4-6
4.3.	Аеродромні знаки	3,5-4,5
4.4.	Розміщення світлосигнального обладнання	2,5-3,5
5.	Людський чинник	15-25
5.1.	Сучасна концепція людського чинника	5-7
5.2.	Вплив середовища на почуття та діяльність людини	12-16
6.	Основи технічного обслуговування літака	8-12
6.1.	Системи технічного обслуговування	4-6
6.2.	Організація технічного обслуговування літака	4-6

**ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА
ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 272 АВІАЦІЙНИЙ ТРАНСПОРТ
НА ПЕРШОМУ (БАКАЛАВРСЬКОМУ) РІВНІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Код	Найменування розділу/ підрозділу/ теми	Питома вага, %	Когнітивний рівень
1.	Основи конструкції літака	15-25	
1.1.	Класифікація літаків	4-6	
1.1.1.	Класифікація літаків за призначенням		В
1.1.2.	Класифікація літаків за конструктивними ознаками		В
1.1.3.	Класифікація літаків за аеродинамічною схемою		В
1.2.	Конструкція літака	4-6	
1.2.1.	Основні конструктивно-силові схеми крила		В
1.2.2.	Конструктивно-силові схеми фюзеляжу		В
1.2.3.	Оперення та рульові поверхні		В
1.2.4.	Схеми шасі		В
1.3.	Основні функціональні системи літака	4-6	
1.3.1.	Принципова схема гідравлічної системи		В
1.3.2.	Принципова схема кондиціонування повітря		В
1.3.3.	Принципова схема системи антиобледеніння		В
1.3.4.	Принципова схема протипожежної системи		В
1.3.5.	Принципова схема електросистеми		В
1.4.	Основи конструкції силових установок літаків	4-6	
1.4.1.	Типи авіаційних двигунів		В
1.4.2.	Повітрозабірники авіаційних двигунів		В
1.4.3.	Принципова схема паливної системи літака		В
2.	Основи аеродинаміки	15-25	
2.1.	Основні закони аеродинаміки	5-7	
2.1.1.	Будова атмосфери. Міжнародна стандартна атмосфера		В
2.1.2.	Рівняння нерозривності потоку (для малих швидкостей газу)		С

2.1.3.	Закон збереження енергії: рівняння Бернуллі		С
2.1.4.	Обтікання тіл повітряним потоком		С
2.2.	Аеродинаміка крила	7-9	
2.2.1.	Форма крила в плані		А
2.2.2.	Крило та його геометричні характеристики		В
2.2.3.	Повна аеродинамічна сила крила		С
2.2.4.	Підіймальна сила і лобовий опір крила		С
2.2.5.	Аеродинамічні характеристики крила		С
2.2.6.	Механізація крила		В
2.3.	Аеродинаміка великих швидкостей	5-7	
2.3.1.	Звук, швидкість звуку та її залежність від висоти		В
2.3.2.	Число Маха		В
2.3.3.	Розповсюдження малих збурень. Стрибки ущільнень		В
2.3.4.	Сопло Лавалля		В
3.	Основи динаміки польоту літака	13-17	
3.1.	Сталий рух літака	6-8	
3.1.1.	Горизонтальний політ літака		С
3.1.2.	Вплив висоти на швидкість горизонтального польоту літака		С
3.1.3.	Набір літаком висоти		С
3.1.4.	Вертикальна швидкість та її зміна з висотою		С
3.1.5.	Максимальна висота польоту літака		С
3.1.6.	Зниження літака		С
3.2.	Несталий рух літака	4-6	
3.2.1.	Віраж літака		С
3.2.2.	Зліт літака		С
3.2.3.	Посадка літака		С
3.3.	Дальність і тривалість польоту	2,5-3,5	
3.3.1.	Питома та годинна витрата палива		С
3.3.2.	Фактори, які впливають на дальність і тривалість польоту		В
4.	Аеродроми	13-17	
4.1.	Призначення та класифікація аеродромів	2,5-3,5	

4.1.1.	Кодове позначення аеродрому		В
4.1.2.	Елементи льотної смуги		В
4.1.3.	Типи руліжних доріжок		В
4.2.	Маркування аеродрому зі штучним покриттям	4-6	
4.2.1.	Маркування позначень злітно-посадкової смуги		А
4.2.2.	Маркування точки посадки та зони приземлення		А
4.2.3.	Маркування руліжних доріжок		А
4.2.4.	Маркування місця очікування біля злітно-посадкової смуги		А
4.2.5.	Маркування місця стоянки літака		А
4.3.	Аеродромні знаки	3,5-4,5	
4.3.1.	Знаки, які містять обов'язкові для виконання інструкції		В
4.3.2.	Вказівні знаки		В
4.3.3.	Розташування знаків на перехресті руліжних доріжок і злітно-посадкових смуг		В
4.3.4.	Маркування закритих для руху руліжних доріжок і злітно-посадкових смуг		В
4.4.	Розміщення світлосигнального обладнання	2,5-3,5	
4.4.1.	Світлосигнальне обладнання злітно-посадкових смуг		А
4.4.2.	Світлосигнальне обладнання руліжних доріжок		А
4.4.3.	Загороджувальний вогонь		А
5.	Людський чинник	15-25	
5.1.	Сучасна концепція людського чинника	5-7	
5.1.1.	Приймання та оброблення інформації		В
5.1.2.	Аналізатори людини		В
5.1.3.	Інтерфейс людина-машина		В
5.1.4.	Помилки людини: причини помилок та їх наслідки		В
5.2.	Вплив середовища на почуття та діяльність людини	12-16	
5.2.1.	Фактори, які впливають на якість роботи		В

5.2.2.	Вплив фізичних факторів на діяльність людини		В
5.2.3.	Внесок індивіда в групову діяльність		В
5.2.4.	Мотивація та демотивація		В
5.2.5.	Людський фактор і безпека польотів		В
5.2.6.	Фактори стресу		В
5.2.7.	Вплив стресової ситуації на людину		В
5.2.8.	Способи подолання стресу		В
5.2.9.	Час доби та продуктивність людини		В
5.2.10.	Сон людини, фази сну, розлади сну		В
5.2.11.	Рівень пильності та його зниження		В
6.	Основи технічного обслуговування літака	8-12	
6.1.	Системи технічного обслуговування	4-6	
6.1.1.	Життєвий цикл літака та його стадії		В
6.1.2.	Завдання та методи технічного обслуговування літака		В
6.1.3.	Класифікація експлуатаційних факторів, які впливають на технічний стан літака		В
6.1.4.	Методи управління технічним обслуговуванням літаків		В
6.2.	Організація технічного обслуговування літака	4-6	
6.2.1.	Характеристики процесу технічного обслуговування літака		В
6.2.2.	Види та форми технічного обслуговування літака		В
6.2.3.	Методи організації робіт з технічного обслуговування літака		В

Генеральний директор директорату
вищої освіти та освіти дорослих

Олег ШАРОВ